

[Industriministeren]

jeg foretrække, at han ler, for det gør han såmænd så sjældent i denne sal.

Og så lidt mere seriøst. Hr. Fogh Rasmussen spurgte om baggrunden for den foreslåede ændring vedrørende sondringen mellem hovedbørs og efterbørs. Jeg skylder at sige, at det er ikke nogen opfindelse fra ministeriets side, men det er et udtalt ønske fra de mennesker, der arbejder på fondsbørsen. Jeg tror, det er et ønske, der har en sådan vægt, at vi under udvalgsarbejdet vil konstatere, at det er rimeligt, at vi tilslutter os dette ønske.

Den lille morsomhed om lovforslag med tilbagevirkende kraft lød for mig, nøjagtig som om den var opfundet af hr. Jens Peter Jensen, men det er da dejligt at vide, at hr. Jens Peter Jensen har fået disciple – også flere end sin egen søn – her i tinget.

Hr. Kjelgaard skal jeg takke for hans helt enkle og positive tilslutning. Jeg kan takke hr. Kjelgaard og næsten alle andre for den meget sociale indstilling, der er kommet til udtryk ved behandlingen af dette lovforslag, hvor alle med erindring om deres egne ønsker til en nytårsaften ønsker noget tilsvarende for de ansatte henholdsvis på fondsbørsen og i pengevæsenet.

Det er rigtigt, når hr. Wilhjelm siger, at dette er ikke noget stort og omfattende lovforslag. Det er et lovforslag, der ved en meget stilfærdig ændring af nogle enkelte paragraffer skaber nogle bedre arbejdsforhold, både for medarbejdere, for fondsbørsen og for dem, der skal bruge fondsbørsen, og også små, men positive ændringer er jeg glad for at dette ting er villigt til at gøre færdige. Jeg håber, det kan ske så hurtigt, at lovforslaget kan få virkning inden nytår.

Formanden:

Nu ved jeg jo, at jeg skal udtale mig med megen forsigtighed fra denne stol, men jeg tror nu, det er en god regel normalt ikke at blande sig i medlemmernes familieforhold. Vore unge mennesker vil gerne have lov til at være sig selv. Det tror jeg er en god regel.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om skoleskibsafgift.

(Lovforslag nr. L 31. Fremsat 16/11 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Det foreliggende lovforslag drejer sig om en forlængelse af afgiften fra Danmarks Rederiforening til drift og vedligeholdelse af skoleskibet »Danmark«. Den socialdemokratiske gruppe kan anbefale en forlængelse af skoleskibsafgiften med de foreslåede 4 år, og jeg vil samtidig knytte et par bemærkninger om partiets holdning til skoleskibet »Danmark«.

Vi finder, at skoleskibets virksomhed indtager en meget værdifuld plads i uddannelsesmønsteret for unge kommende søfolk. Det er derfor glædeligt at konstatere, at tilgangen er stigende, og at alle elevpladser har kunnet udnyttes på de to årlige togter. Dette til trods for at togterne ikke indgår som et obligatorisk krav for erhvervelse af sønæringsbevis som styrmand. Det tyder på, at de unge mennesker har et naturligt ønske om at forene teori og praksis, og der kan vel heller ikke ses bort fra, at det er en historisk og spændende oplevelse at komme ud på et togt på 5 måneders varighed. Jeg siger dog dette uden at have noget kendskab til sømandslivet.

Efter gældende lov bidrager Danmarks Rederiforening med ca. 30 pct. af de forventede udgifter til skoleskibets drift. Under henvisning til, at statens sømandsskoler fuldt ud betales af staten, har rederiforeningen ønsket, at skoleskibsafgiften falder helt væk. Den socialdemokratiske gruppe kan ikke imødekomme dette ønske. For det første må det antages, at det også i rederiforeningen tillægges en stor værdi at have et sejrende

[Jytte Andersen]

skoleskib, ikke blot af hensyn til de gode uddannelsesmuligheder, men også af hensyn til den ikke ringe reklamemæssige værdi, skoleskibet har for erhvervet. For det andet tilsiger landets økonomiske situation ikke, at afgiften bortfalder på nuværende tidspunkt.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og positiv behandling.

Jens Peter Jensen (V):

Til den høje formands beroligelse skal jeg ganske undlade at bringe familieforhold ind i det. Jeg skal nøjes med at bringe en hilsen fra min dattersøn, som er elev på skoleskibet »Danmark«. Han har netop skrevet et fornøjeligt brev til mig og bedt om, at vi alle sammen gør, hvad vi kan, for at skoleskibet kan få god fart fremover.

Venstre kan bl. a. derfor støtte det foreliggende lovforslag. Vi har megen forståelse for rederiforeningens principielle synspunkt vedrørende ligestilling med hensyn til de økonomiske omkostninger mellem forskellige uddannelser. Vi er også klar over, at rederieringen er inde i vanskelige økonomiske forhold og derfor gerne ville aflastes for denne byrde på 1,7 mill. kr., men jeg må føje til, at statsfinanserne har det jo heller ikke godt. Derfor kan vi gå ind for, at lovgivningen forlænges i 4 år, sådan som det foreslås her.

Henning Andersen (KF):

Umiddelbart ville man sige om dette lovforslag i den øjeblikkelige situation, at det nok skulle kunne klares nogenlunde hurtigt som ønsket af ministeren, og jeg tror da også, det vil få en velvillig behandling både i folketing og udvalg.

Men det konservative folkeparti vil gerne her ved førstebehandlingen prøve at sætte nogle ting på plads og spørge industriministeren: er der ikke noget, der halter lidt her med vores holdning til dette erhverv, som lovforslaget drejer sig om? Når man ser på de vanskeligheder, dansk skibsfart i de senere år har været ude for og stadig befinder sig i, føler jeg faktisk, at her kunne et ganske lille skulderklap være på sin plads. Hvad drejer det sig egentlig om i menneskepenge? Ca. 1,7 mill. kr. ud af en årlig sum på 5,5 mill. kr., som det cirka koster at have skoleskibet »Danmark« i drift.

Dansk skibsfart hører til blandt de store valutaskabende erhverv og er også direkte og indirekte et erhverv, der giver god beskæftigelse. Oven i alt dette kommer, at skoleskibet samtidig er et fortrinligt uddannelsessted for vordende sømænd og navigatører, som på dette skib får en god grunduddannelse og også en oplevelse for hele livet.

Når hertil kommer, at netop dette skib er en af vore fornemste ambassadører ude i den store verden, er det egentlig meget vanskeligt at forstå, at man vil have den store ulejlighed med administrationen af opkrævning af et gebyr på 50 øre pr. registertons på skibe over 300 registertons brutto. Dette være sagt til overvejelse for industriministeren, som jeg håber vil tænke over det.

Til gengæld kan jeg på det konservative folkepartis vegne love lovforslaget en velvillig behandling.

Maisted (FP):

Fremskridtspatiet går ikke ind for erhvervsstøtteordninger, så vi så gerne, at rederiforeningen tog hele udgiften, altså kom til at betale de 5½ mill. kr., det koster at holde dette nyttige skoleskib i drift. Men kan vi ikke få dækket de 5½ mill. kr., går vi selvfølgelig ind for de 50 øre.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal udtale mig lige så kort som selve det foreliggende lovforslag. SF kan støtte det.

Janne Normann (RV):

Vi har i det radikale venstre også forståelse for rederierhvervets ønske om at slippe for at betale til skoleskibet »Danmark«s drift, men på grund af det ringe beløb, 1,7 mill. kr., på grund af skibets reklameværdi og da også under hensyn til landets økonomi kan vi gå ind for den foreslåede forlængelse af loven om skoleskibsafgift.

Birgith Mogensen (CD):

Centrum-demokraterne mener, at skibselever på skoleskibet »Danmark« stadig væk får en uddannelse, som er til fordel for rederierhvervet som helhed. Derfor finder jeg det ganske naturligt og retfærdigt, at rederierhvervet yder tilskud efter samme regler som hidtil. CD anbefaler derfor, at loven uden ændringer forlænges til 1983.

Alfred Hansen: (DR):

Det er, som det tidligere er sagt, ikke nogen obligatorisk uddannelse, de unge sømandselever her får. Jeg skal blot knytte den bemærkning til lovforslaget, som jeg ikke på forhånd kan love retsforbundets støtte til, at jeg vil opfordre ministeren til, at regeringen tager en forhandling med rederierne. Det må være sådan efter vores mening, at rederierhvervet selv skal afgøre, om de ønsker at have det skib sejlene. Vi finder det også rimeligt, at de betaler en del af de udgifter, som er forbundet med driften af dette skib. Det må være et godt grundsyn, at man ikke skal tvinge rederierne til at medvirke til, at dette skib skal sejle videre, selv om det er staten, der betaler de fleste af udgifterne. Derfor mener vi, at der bør optages en forhandling med rederierne om hele problemkomplekset vedrørende skoleskibet.

Knud Lind (FP):

Jeg er glad for, at den socialdemokratiske ordfører nævnede, at hun ikke var så sejlyndig. Jeg er formentlig den eneste her, der nogen sinde har været med skoleskibet »Danmark« ude at sejle. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at ordet søfolk dækker altså både kolde jomfruer, kahytjomfruer, messedrenge m. v., mens det her drejer sig om dæksbesætning og dæksfolk.

Danmarks Rederiforening er nok i dag dem, som drager mest nytte af skoleskibet »Danmark«, når man ser bort fra, at det også er en sejlene ambassade. Jeg mener, det bør være dem, som også træder til rent betalingsmæssigt.

I øvrigt vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan det ligger med tilskudsforhold til eleverne.

Industriministeren (Erling Jensen):

Den aktuelle situation omkring tilskudsforhold skal det være mig en glæde at tilstille hr. Knud Lind oplysninger om via erhvervsudvalget. Jeg takker for hr. Knud Linds vurdering af skoleskibets værdi. Den deler jeg, og jeg er glad ved at kunne sige, at det fremgår af det fremlagte, at den deler Danmarks Rederiforening også. Rederiforeningen glæder sig med os over skoleskibet, men vil altså gerne have gjort denne glæde til en gratis glæde. Det forstår jeg, men jeg tror, det er

værdifuldt, at søfartserhvervet er med i et engagement om dette skib, og derfor er det mit ønske, at vi fastholder, at rederierhvervet bidrager så beskedent, som der her er tale om, til skibets drift, så længe skibet virker på den måde, det gør i dag.

Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at der i disse uger arbejdes intenst med en redegørelse for de særlige problemer i forbindelse med udviklingen inden for søfarten i Danmark og søfartens økonomi i den nærmest forestående tid, og det vil ikke vare længe, før vi i erhvervsudvalget kan tage en drøftelse på et væsentlig mere omfattende grundlag end spørgsmålet om driften af skoleskibet »Danmark«.

Til hr. Alfred Hansen skal jeg blot sige, at vi ved og længe har vidst, hvad rederiforeningens holdning til økonomien var – det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget. Jeg så ligesom hr. Alfred Hansen meget gerne, at denne holdning ændrede sig. Jeg tror ikke, den er præget af økonomiske synspunkter, men af den vurdering, at dette burde være en statsordning. Jeg har altså den vurdering, at det er nyttigt og rigtigt, at det er et engagement både fra samfundet og fra rederierhvervet, og det er medvirkende til den holdning, der er indbygget i lovgivningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v.
(Lovforslag nr. L 32. Fremsat 16/11 79).